

NOTAT

8. august 2019
19/01310-48

Orienteringsnotat til Folketinget om dansk høringssvar vedr. Europa-Kommissionens høring om evaluering af statsstøttere reglerne

Kommissionen meddelte den 7. januar 2019, at en række af de statsstøttere regler, der blev vedtaget som led i statsstøttere reformen i 2014, skulle evalueres. Evalueringen gennemførtes over foråret 2019 i overensstemmelse med Kommissionens faste procedure for "better regulation" (fitness tjek).

Formålet med evalueringen at indsamle medlemsstaternes erfaringer fra den konkrete anvendelse af statsstøttere reglerne siden 2014 med henblik på at fastslå, om statsstøttere reglerne virker efter hensigten. På baggrund af evalueringen vil Kommissionen beslutte, om der skal ske en fremtidig opdatering af reglerne.

Nogle af de regler der blev vedtaget som led i statsstøttere reformen udløber ved udgangen af 2020. Dem vil Kommissionen forlænge indtil udgangen af 2022 med henblik på, at de også omfattes af evalueringen.

Som led i evalueringsprocessen har Kommissionen udsendt spørgeskemaer vedr. erfaringer med brug af statsstøttere reglerne på følgende en række områder.

Kommissionens frist for besvarelse af høringen var den 19. juli 2019. Kommissionen er gjort opmærksom på, at pga. den parlamentariske situation i Danmark i juni 2019, ville et koordineret dansk høringssvar vedr. evalueringen først blive fremsendt i august.

Der afgives et dansk høringssvar på evalueringen samt et samlet dansk svar på 2 spørgeskemaer vedr. danske erfaringer med anvendelsen af dels statsstøttere reglerne generelt, dels de minimis-støtte (støtte på under 200.000 EUR over 3 regnskabsår). De relevante fagministerier er derudover opfordret til at svare individuelt på Kommissionens specifikke spørgeskemaer vedr. erfaringer med reglerne for statsstøtte til henholdsvis risikofinansiering (EM), miljø og energi (KEFM), regionalstøtte (ERST-Silkeborg), lufthavne (TBM) samt kortsigtet eksportkredit (EKF).

Af det danske hørings svar fremgår det, at den danske regering hilser evalueringen velkommen. Det er generelt den danske regerings erfaring, at EU's statsstøtteregler har spillet og spiller en vigtig rolle i reguleringen af det indre marked. Statsstøttekontrol bidrager til at sikre lige vilkår for virksomheder i det indre marked. Derfor bakker den danske regering op om en gennemsigtig og effektiv statsstøttekontrol i EU.

Endvidere påpeges det fra dansk side, at et stærkt EU-fokus ligeledes er vigtigt i forhold til den globale konkurrencemæssige situation, hvor offentlig støtte fra tredjelande kan føre til konkurrenceforvridning for europæiske virksomheder. Den danske regering opfordrer Kommissionen til løbende at undersøge mulighederne for, at effektive statsstøtteregler tages i betragtning ved forhandling af handelsaftaler med tredjelande, med henblik på at fremme fri og fair konkurrence globalt.

Generelt finder den danske regering, at de nuværende statsstøtteregler, siden deres vedtagelse i 2014, har bidraget til, at statsstøtte rettes mod identificerede markedsfejl og samtidig forfølger mål af fælleseuropæisk interesse. Derfor finder vi generelt fra dansk side, at statsstøttereglerne opfylder deres formål.

Den danske regering ønsker at fremhæve følgende centrale aspekter, der bør tages i betragtning ved evaluering og en eventuel fremtidig revision af statsstøttereglerne:

- Der er kontinuerligt behov for at afsøge mulighederne for at forenkle reglerne. Endvidere bør særligt den generelle gruppefritagelse tage større hensyn til de særlige karakteristika, som gør sig gældende for støtteordninger i form af skatteforanstaltninger.
- For fortsat at være relevante og egnede til nye udfordringer bør statsstøttereglerne tilpasses udviklingen, så de bedre understøtter grøn omstilling og digitalisering. Statsstøttereglerne skal fremtidssikres, så de understøtter udviklingen af ny teknologi inden for vedvarende energi og EU-Kommissionens vision om et klimaneutralt Europa i 2050.
- Det skal sikres, at statsstøtte ikke kan anvendes statsstøtte til flytning af arbejdspladser og virksomheder fra en medlemsstat til en anden. De nuværende principper, der beskytter mod brug af regionalstøtte til udflytning af virksomheder og jobs i EU, bør udvides til at omfatte alle former for støtte i gruppefritagelsen.
- Statsstøtte til vigtige projekter af fælles europæisk interesse (IPCEI) kan bidrage til vækst, velstand, skabe arbejdspladser og sikre europæisk konkurrenceevne. Samtidig kan støtte til sådanne projekter potentielt medføre væsentlige konkurrencebegrænsninger. Godkendelsesprocessen for den type støtte bør derfor ikke afkortes på bekostning af

Kommissionens grundige vurdering og gennemsigtighed for de berørte parter.

Ud over de fremhævede punkter gøres det fra dansk side gældende at:

Gruppefritagelsesforordningens regler om, at kriseramte virksomheder er udelukket fra at modtage støtte efter forordningen fører til en uhensigtsmæssig retstilstand på skatteområdet. Den danske regering er generelt enig i, at kriseramte virksomheder som hovedregel kun bør ydes statsstøtte i overensstemmelse med de specifikke regler for statsstøtte på dette område. Reglerne for støtte til kriseramte virksomheder giver imidlertid ikke mulighed for at yde støtte efter en skatteordning, hvorfor kriseramte virksomheder de facto udelukkes fra at modtage f.eks. skattefritagelser i henhold til en energiafgiftsordning. Da sådanne skatteordninger omfatter ofte et stort antal virksomheder og typisk gælder for virksomheder i alle sektorer, skaber udelukkelsen af kriseramte virksomheder fra en sådan ordning en uens behandling af virksomheder inden for sektoren. Dertil kommer, at det medfører betydelige administrative byrder for medlemsstaterne og støttemodtagerne at sikre, at kriseramte virksomheder ikke omfattes af den generelle ordning.

Siden 2014 er medlemsstaternes ansvar for kontrol og overholdelse af statsstøttereglerne blevet styrket, fordi det nu i større omfang er muligt for medlemsstaterne at yde lovlig støtte uden EU-Kommissionens forudgående anmeldelse og godkendelse via gruppefritagelsesforordningen. Derfor er det vigtigt, at Kommissionen, i samarbejde med medlemsstaterne, fortsætter sit arbejde for at sikre god statsstøttedisciplin i de enkelte medlemsstater. Kommissionens årlige stikprøvekontroller er et redskab til at sikre dette. Den danske regering skal dog opfordre Kommissionen til at yde mere omfattende, officiel vejledning til medlemsstaterne om proceduren for disse stikprøvekontroller.

Danmark har valgt at basere sin forpligtelse til at sikre overholdelse af betingelserne i de minimis forordningen (støtten må max udgør 200.000 EUR over en periode på 3 regnskabsår) på erklæringer fra støttemodtageren, hvilket forordningen giver mulighed for. Vi er dog åbne for at deltage i fremtidige drøftelser om mulige fordele ved et centralt EU-de minimis-støtterejster. Et sådant register bør imidlertid ikke føre til overdreven administrative byrder for hverken støttemodtagere eller myndighederne.

Danmark finder som udgangspunkt ikke, at regionalstøtte bør ydes til store virksomheder, da dette - selv hvis det ydes i de såkaldte a- eller c-områder - potentielt kan føre til en fordrejning af konkurrencen især for små- og mellemstore virksomheder, til skade for det indre marked og for de europæiske forbrugere i sidste ende.

Det er vores erfaring i Danmark, at implementeringen af TEN-T-netværket har været påvirket af usikkerhed på grund af bl.a. langvarige statsstøtteprocesser. Finansieringen af infrastrukturer til offentlig transport som veje, jernbane og faste forbindelser hører i udgangspunktet til udøvelsen af offentlige beføjelser. Efter vores opfattelse gælder dette uanset om infrastrukturen finansieres af alle borgere gennem det generelle skattesystem eller via et gebyr betalt af brugerne af infrastrukturen. Den offentlige opførelse og drift af infrastrukturer til offentlig transport bør efter vores opfattelse ikke betragtes som en økonomisk aktivitet i statsstøtteretlig forstand, uanset hvordan disse er retligt organiserede. Der er behov for, at Kommissionen tydeliggør dette i statsstøtteregele.

Endelig opfordrer den danske regering Kommissionen til også at evaluere og opdatere retningslinjerne for statsstøtte i den finansielle sektor, da der er sket en væsentlig udvikling på dette område siden disse statsstøtteregele blev vedtaget i 2013. Tilsvarende gælder for statsstøtteregele på det digitale område, idet der som følge af den hastige udvikling i denne sektor ligeledes er behov for at opdatere retningslinjerne for statsstøtte til bredbånd.